

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет природничо-географічний

Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА**

галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____
(шифр галузі і назва галузі знань)

спеціальність _____ **014 Середня освіта (Природничі науки)** _____
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності))

освітньо-професійна програма Середня освіта (Природничі науки) _____
(назва освітньої програми)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

2019– 2020 навчальний рік

**Силабус розглянутий на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 року**

Завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти

 В.В. Радул
(підпис) (прізвище)

та ініціали)

1. Відомості про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Кравцова Тетяна Олександрівна
Наукова ступінь, вчене звання	Кандидат педагогічних наук, доцент
Посада	Доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
Адреса кафедри	М. Кропивницький Вул. Шевченка 1. кор 1 ауд. 39
Контакти	тел. (050)97-404-27
E-mail	tankrava@gmail.com
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри

2. Опис навчальної дисципліни: Педагогіка

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Спеціальність:	014 Середня освіта
Освітньо-професійна програма:	014.Середня освіта (Природничі науки)
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський))
Форма навчання:	денна
Курс:	2-й
Семестр:	3-й
Тип дисципліни:	Нормативна
Кількість кредитів	3,5
Блоків (модулів)	4
Загальна кількість годин	105
Тижневих годин для денної форми навчання:	3
Лекції	22 год.
Практичні, семінарські	30 год.
Лабораторні	
Консультації	
Самостійна робота	53
Індивідуальне науково-дослідне завдання	(розробка виховного заходу та презентація тощо)
Вид підсумкового контролю:	іспит
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Психологія, Методика виховної роботи

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни «Педагогіка»

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є: забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя, вихователя в закладах середньої освіти України; формування системного педагогічного мислення, професійної самосвідомості, розвиток професійної спрямованості, педагогічних здібностей студентів; виховання професійно значущих якостей педагога нової української школи.

Основні завдання курсу:

- забезпечувати ґрунтовне засвоєння студентами основ педагогічної науки, теорії виховання та теорії навчання (дидактики);
- розвивати аналітичне педагогічне мислення студентів, формувати уміння вивчати та пояснювати педагогічні явища та процеси у їх взаємозв'язку, взаємозалежності;
- формувати у студентів розуміння сутності зв'язку між теорією педагогічної науки та практикою педагогічної діяльності;
- забезпечувати оволодіння студентами ефективними шляхами впливу на розвиток особистості;
- формувати у студентів дослідницькі уміння, досвід роботи з підручниками, навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації;
- стимулювати студентів до систематичної самостійної навчальної праці, посилювати мотивацію саморозвитку педагогічних здібностей;
- виховувати у майбутніх педагогів відповідальне ставлення до професійного навчання та самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК9. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Предметних (спеціальних фахових) компетентностей:

ФК4. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти.

ФК5. Здатність до організації і проведення освітнього процесу з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти.

ФК6. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології.

ФК7. Здатність до організації і проведення позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти.

ФК8. Здатність до рефлексії та самоорганізації професійної діяльності.

ФК9. Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК10. Знання психолого-педагогічних аспектів навчання і виховання учнів середньої школи.

ФК12. Розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення глобальних проблем, враховуючи позитивний потенціал та ризики використання надбань природничих наук, фізики, хімії, біології, техніки і технологій для добробуту людини й безпеки довкілля.

5. Програмові результати навчання

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Знання:

ПРНЗ1. Знає і розуміє вимоги освітнього стандарту і освітньої програми інтегрованого курсу «Природознавство» в основній школі, а також способи інтеграції природничих знань у шкільних курсах кожної із природничих наук та інтегрованих курсів природознавства.

ПРНЗ4. Знає основні психолого-педагогічні теорії навчання, інноваційні технології навчання природничих наук, фізики, хімії, біології, актуальні проблеми розвитку педагогіки та методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРНЗ5. Знає форми, методи і засоби контролю та корекції знань учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРНЗ6. Знає зміст та методи різних видів позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології.

Уміння:

ПРНУ5. Проектує різні типи уроків і конкретну технологію навчання природничих наук, фізики, хімії, біології та реалізує їх на практиці із застосуванням сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, розробляє річний, тематичний, поурочний плани

ПРНУ6. Застосовує методи діагностування досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології, добирає й розробляє завдання для тестів, самостійних і контрольних робіт, індивідуальної роботи.

ПРНУ7. Уміє знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ПРНУ10. Застосовує методи навчання природознавства, методику систематизації знань про природу, позаурочні форми організації навчання природознавства, засоби навчання природознавства.

ПРНУ11. Дотримується правових норм і законів, нормативно-правових актів України, усвідомлює необхідність їх дотримання.

Комунікація:

ПРНК1. Володіє основами професійної мовленнєвої культури при навчанні природничих наук, фізики, хімії, біології в школі.

ПРНК2. Пояснює фахівцям і не фахівцям стратегію сталого розвитку людства та екологічної безпеки і шляхи вирішення глобальних проблем людства.

Автономія і відповідальність:

ПРНА1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.

ПРНА2. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.

6. Зміст дисципліни

Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Термін виконання
Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину <i>План:</i> - Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. - Предмет педагогіки, її основні категорії. - Функції та завдання педагогіки. - Система педагогічних наук (<i>Самостійне опрацювання</i>). - Зв'язок педагогіки з іншими науками (<i>Самостійне опрацювання</i>).	Лекція 1 (1 год)	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів підручників (посібників) з «педагогіки» до розкриття питань теми 1. - підготуватися до семінарського заняття №1 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема 2. Сутність науково-педагогічного дослідження. Система методів науково-педагогічного дослідження. <i>План:</i> - Місце та роль науково-педагогічних досліджень у розв'язанні проблем педагогіки. - Методи науково-педагогічних досліджень. - Стратегія розгортання науково-педагогічного дослідження. Основні його складові.	Лекція 2 (1 год)	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів підручників (посібників) з «педагогіки» до розкриття питань теми 2. - підготуватися до семінарського заняття №1 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год	Згідно до розкладу занять
Тема 3. Розвиток, соціалізація і формування особистості <i>План:</i> - Сутність поняття «особистості» в педагогічній науці. - Розвиток і формування особистості. - Рушійні сили розвитку особистості. - Основні фактори розвитку особистості: - роль спадковості у розвитку особистості. - середовище як фактор розвитку і соціалізації особистості. - виховання як визначальний фактор розвитку і формуванні особистості. - Діяльність і активність особистості як необхідна умова її розвитку і саморозвитку. - Теорії розвитку особистості (<i>Самостійне опрацювання</i>). - Вікова періодизація в педагогіці: критерії її виділення. Психолого-педагогічна характеристика дітей різного віку (<i>Самостійне опрацювання</i>).	Лекція 3. (2 год)	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів підручників (посібників) з «педагогіки» до розкриття питань теми 3. - підготуватися до семінарського заняття №2 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год	Згідно до розкладу занять

Тема: Предмет педагогіки та її основні категорії. Методи науково-педагогічного дослідження. <i>Теоретичні питання для обговорення на семінарському занятті</i> • Що таке педагогіка? Чому педагогічну галузь знань вважають чи не найдавнішою і по суті невід'ємною від розвитку суспільства? Чим обумовлюється виникнення, становлення і розвиток педагогіки як науки? Які стадії і чому пройшла педагогіка у своєму розвитку? • Педагогіка як наука має свій предмет дослідження – окресліть його. В чому його відмінність від предмету дослідження інших наук про людину. • Проаналізуйте сутність та взаємозв'язок основних педагогічних категорій. Як наочно за допомогою логічної схеми можна відобразити взаємозв'язок і взаємозалежність основних категорій педагогіки. • Чому сучасну педагогіку визначають як систему теоретичних і прикладних наук про виховання. Яка сучасна система педагогічних наук? • Джерела, завдання, функції педагогічної науки. Взаємозв'язок теоретичної, практичної і прогностичної функцій педагогіки. • Сутність зв'язків педагогіки з іншими науками. Яке значення мають зв'язки педагогіки з іншими науками про людину для розробки теорії виховання і в чому полягають ці зв'язки? • Суть і етапи науково-педагогічного дослідження. • Характеристика методів педагогічного дослідження.	Семінарське заняття 1. <i>(2 год)</i>	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - участі в дискусії (проблеми для дискусії на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom)	Згідно до розкладу занять
Тема 4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу <i>План:</i> 1. Поняття про мету виховання. Умови і фактори визначення цілей виховання. 2. Поняття про педагогічний процес. Цілісність та системність педагогічного процесу. 3. Закономірності педагогічного процесу. 4. Організація педагогічного процесу. 5.	Лекція 4. <i>(1 год.)</i>	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми 4. - підготуватися до семінарського заняття №3 (завдання розміщено в Google Classroom). <i>3 год</i>	Згідно до розкладу занять
Тема 5. Педагог як організатор освітнього процесу в сучасній школі <i>План:</i> 1. Історичні корені педагогічної професії. 2. Функції педагога (призначення педагогічної професії). 3. Особливості (специфіка) педагогічної діяльності. 4. Структура педагогічної діяльності. 5. Педагогічна діяльність як процес розв'язання педагогічних ситуацій. 6. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. 7. Педагогічна майстерність як вершина	Лекція 5. <i>(1 год.)</i>	Основна: 2, 3, 5, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми 5. - підготуватися до семінарського заняття №3 (завдання розміщено в Google Classroom) <i>3 год</i>	Згідно до розкладу занять

професійного розвитку педагога. - Гуманістична спрямованість особистості вчителя як суб'єкта професійної діяльності. - Професійна компетентність, педагогічні здібності, та педагогічна техніка. 8. Поняття про педагогічну культуру. 9. Професійна освіта та професійне самовиховання майбутнього вчителя.				
Тема: Розвиток і формування особистості <i>Теоретичні питання для обговорення на семінарському занятті</i> 1.Розкрийте педагогічну сутність понять „особистість” і „індивідуальність” (порівняйте із визначенням цих понять психологією). Поясніть, чому індивід може стати особистістю тільки в людському суспільстві. 2.Як Ви розумієте вислів «ІНДИВІДОМ – народжуються; ОСОБИСТІСТЮ – стають; ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ – відстоюють». 3.Сутність понять «розвиток особистості» та «формування особистості». Що характеризує розвиток особистості? Наведіть приклади змін в життєдіяльності учня, що свідчать про розвиток особистості та приклади змін в життєдіяльності учня, що свідчать про деградацію особистості. 4. Визначте рушійні сили процесу розвитку особистості. Наведіть конкретні приклади, як педагоги ефективно використали свої знання про рушійні сили розвитку особистості. Визначить протиріччя, що характеризують особливості розвитку вашої особистості в теперішньому віці. 5.Перерахуйте основні фактори розвитку особистості. Проаналізуйте взаємозв'язок факторів розвитку особистості. Доведіть, що виховання є вирішальним фактором розвитку особистості. 6.Поясніть причини затримки розвитку особистості дитини у разі відсутності спілкування або при недостатньому спілкуванні з людьми та при однобічній діяльності.	Семінарське заняття 2. (2 год)	Основна: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). <i>Виконати творче завдання:</i> Підготувати педагогічну ситуацію (бажано з власного досвіду), де під впливом внутрішніх або зовнішніх чинників відбулися особистісні зміни, що характеризують розвиток особистості учня.	Згідно до розкладу занять

Тема: Педагогічний процес. Вимоги до особистості вчителя як організатора педагогічного процесу. <i>Теоретичні питання для обговорення на семінарському занятті</i> 1. Поняття про мету виховання. 2. Цілісність та системність педагогічного процесу. Загальна мета педагогічного процесу. 3. Закономірності педагогічного процесу. 4. Сутність взаємозв'язку компонентів педагогічного процесу. Зміст етапів педагогічного процесу. 5. Сутність, специфіка, функції педагогічної діяльності. Професійно обумовлені вимоги до особистості вчителя. Показати взаємозв'язок розвитку вимог до педагога з соціальними процесами у суспільстві. 6. Педагогічна майстерність як вершина педагогічної діяльності. Сутність компонентів педагогічної майстерності: гуманістична спрямованість особистості педагога; професійна компетентність; педагогічна техніка; педагогічні здібності. 7. Учитель – не професія, а особисте покликання людини. Чи згодні ви з цим твердженням?	Семінарське заняття 3. (2 год)	Основна: 2, 3, 5, 8, 9, 12, 17, 18. Додаткова: 7, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - участі в дискусії (проблеми для дискусії на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). <i>Виконати творче завдання:</i> Підготувати повідомлення про кращого вчителя, якого Ви знаєте. Обґрунтуйте свій вибір.	Згідно до розкладу занять
Тема 6-7. Предмет дидактики. Суть процесу навчання <i>План.</i> 1. Предмет і категорії дидактики. 2. Сутність, функції процесу навчання. 3. Структура процесу навчання. 4. Структура діяльності вчителя в процесі навчання. 5. Етапи (ланки) внутрішнього процесу засвоєння учнями знань, умінь та навичок (структура процесу учіння). 6. Рушійні сили процесу навчання. 7. Діяльність учителя і учнів в різних видах навчання.	Лекція 6. <i>(1 год.)</i>	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття №4 (завдання розміщено в Google Classroom) <i>4 год.</i>	Згідно до розкладу занять
Тема 8. Закономірності та принципи навчання <i>План:</i> 1. Закономірності навчального процесу. 2. Принципи навчального процесу.	Лекція 7. <i>(0,5 год.)</i>	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття №5. <i>3, 5 год</i>	Згідно до розкладу занять

Тема 9. Зміст освіти План: 1. Поняття і сутність змісту освіти. 2. Формування змісту освіти. 3. Визначення змісту освіти в «Концепції нової української школи». 4. Державні нормативні документи, які є джерелами змісту освіти в школі; - навчальний план; - навчальна програма; - підручник, посібник.	Лекція 8. (0,5 год.)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи.: 1, 4, 9. Додаткова: 3, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття №5 (завдання розміщено в Google Classroom). 3,5 год.	
Тема: Предмет дидактики. Сутність, функції, структура навчального процесу. Теоретичні питання для обговорення на семінарському занятті 1. Поняття дидактики. Основні категорії дидактики. Дидактика і методики викладання окремих предметів. Доведіть, що дидактика відноситься до методики, як теорія до практики і також як теорія до теорії. Змодельуйте схему, яка б відображала взаємозв'язок педагогіки, дидактики і окремої методики. 2. Сутність категорій дидактики: процес навчання, викладання, учіння, знання, уміння, навички. 3. Охарактеризуйте функції процесу навчання та шляхи їх реалізації. Доведіть їх взаємозв'язок 4. Охарактеризуйте елементи (компоненти) діяльності вчителя (викладання) в процесі навчання. 5. Охарактеризуйте ланки внутрішнього процесу засвоєння знань (логічна структура учіння). 6. Розкрийте сутність поняття “структура процесу навчання”. Проаналізуйте структурні компоненти процесу навчання (цільовий, стимуляційно-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольно-регулюючий і оціночно-результативний) і розкрийте зв'язки, що існують між ними. Доведіть, що навчання має двосторонній характер. 7. Проаналізуйте суперечності які є рушійними силами процесу навчання. 8. Мотиви навчально-пізнавальної діяльності учнів (учіння) в процесі навчання. Чому ефективність оволодіння ЗУН залежить від мотивації навчальної діяльності школярів?	Семінарське заняття 4. (2 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 6, 8..	Підготуватися до: - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - участі в дискусії (проблеми для дискусії на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). Виконати творчі завдання: - сформулюйте освітню, розвивальну та виховну мету уроку на вибрану самостійно тему. - підготувати педагогічну ситуацію формування в учнів позитивних мотивів учіння під час викладання фахового предмета. - підготувати педагогічну ситуацію дії рушійних сил процесу навчання	Згідно до розкладу занять
Тема: Зміст шкільної освіти. Закономірності й принципи навчання. Теоретичні питання семінарського заняття. 1. Поняття про зміст освіти. Чим зумовлюється зміст освіти? Охарактеризуйте елементи змісту освіти визначені І.Я.Лернером. Обґрунтуйте вимоги, яким має відповідати зміст освіти. Вкажіть шляхи вдосконалення змісту освіти відповідно до вимог «Концепції нової української школи» та нового Закону України «Про освіту». 2. Джерела змісту освіти – державні	Семінарське заняття 5. (2 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи.: 1, 4, 9. Додаткова: 3, 8.	Підготуватися до: - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). Виконати творчі завдання:	Згідно до розкладу занять

нормативні документи, що визначають зміст шкільної освіти: - навчальний план. Чому у навчальному плані всіх типів шкіл виділено державний і шкільний компоненти. - навчальні програми. З яких розділів складається навчальна програма? - навчальна література Які вимоги до змісту підручника? 3. Сутність понять „закономірності навчання”, „принципи навчання”, „правила навчання”. 4. Доведіть, що принципи навчання є основними вихідними положенням теорії навчання. Перерахуйте принципи навчання. Правила реалізації принципів навчання. Доведіть що принципи навчання визначають цілі, методи, засоби, форми навчання. 4.1. Охарактеризуйте принцип науковості. 4.2. Доведіть, що принцип систематичності і послідовності навчання передбачає систему в роботі вчителя та учня. 4.3. Обґрунтуйте важливість принципу доступності та принципу зв'язку навчання з життям. 4.4. Поясніть, чому застосування принципу свідомості й активності сприяє перетворенню школяра з пасивного об'єкта навчання на активності його суб'єкт. Що сприяє активізації пізнавальної діяльності? 4.5. Визначте сутність афоризму – краще один раз побачити, ніж сто раз почути. Сформулюйте правила реалізації принципу наочності навчання. 4.6. Схарактеризуйте зміст принципу міцності знань, вмінь та навичок. 4.7. Розкрийте сутність індивідуального підходу. Доведіть, що він має багато спільного з особистісним підходом. 4.8. Чому, на вашу думку, принцип емоційності навчання є дуже важливим?			- Визначте шляхи вдосконалення змісту освіти відповідно до вимог «Концепції нової української школи» та нового Закону України «Про освіту».	
Тема 10. Методи, прийоми, засоби навчання. <i>План:</i> • Поняття про метод навчання. Прийоми й засоби навчання. • Класифікація методів навчання. • Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності. • Методи стимулювання і мотивації учіння. • Методи контролю і самоконтролю за ефективністю. • Вибір методів навчання. • Засоби навчання. Використання комп'ютерної техніки у навчанні	Лекція 9. (2 год.)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 6, 8..	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття №6 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема: Методи, прийоми, засоби навчання <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1.Поняття про метод навчання, засоби навчання. Характеристика методів навчання як способів розв'язання дидактичних завдань. 2.Класифікації методів навчання. 3.Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: за джерелом знань; за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності (напруженості) пізнавальної діяльності; за ступенем керівництва навчальною роботою.	Семінарське заняття 6. (2 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 6, 8..	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання	Згідно до розкладу занять

4.Методи стимулювання і мотивації учіння. 5.Методи контролю і самоконтролю в навчанні. 6.Вибір методів і засобів навчання в залежності від різних умов (мета уроку, зміст виучуваного матеріалу, джерела інформації, навчальні можливості учнів). 7.Поняття про засоби навчання. Прості засоби навчання. Складні засоби навчання. Технічні засоби навчання. 8.Які методи навчання переважали на уроках учителів, з вашого шкільного досвіду.			педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom).	
Тема 11. Форми організації навчання. Урок як основна форма організації процесу навчання в сучасній школі. <i>План.</i> 1. Поняття про форми організації навчання та організаційні системи навчання. 2. Класно-урочна система навчання. 3. Урок – основна форма навчання. 3.1. Основні вимоги до уроку. 3.2. Типи та структура уроку. 3.3. Способи організації навчальної діяльності школярів. 3.4. Підготовка вчителя до уроку. 3.5. Аналіз уроку. 3.6. Шляхи підвищення ефективності уроку. 4. Позаурочні форми навчання.	Лекція 10 (1 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 4, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття №7 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема 12. Контроль, оцінка та облік успішності учнів. <i>План:</i> 1. Сутність, завдання і функції контролю. 2. Види контролю знань. 3. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності (успішності) учнів. 4. Методи і форми контролю. 5. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів. 6. Самоконтроль і самооцінка.	Лекція 11 (1 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 6, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття № 8 (завдання розміщено в Google Classroom) 2 год.	Згідно до розкладу занять
Тема: Організаційні форми навчання <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Поняття про форми організації навчання. 2. У чому полягає сутність класно-урочної системи навчання? Проаналізуйте її позитивні та негативні сторони. 3. Характеристика уроку як основної форми навчання: 4. логічна структура уроку. Елементи уроку; 5. Охарактеризуйте типи уроків за дидактичною метою. Взаємозв'язок типу і структури уроку; 6. Дайте узагальнюючу характеристику форм організації навчальної діяльності учнів на уроці; 7. Поясніть традиційні вимоги до уроку. 8. Що, на Вашу думку, дозволяє структурно правильно спланувати урок? Чому? Розкрийте зміст підготовки вчителя до конкретного уроку. 9. Аналіз і самоаналіз уроку. Наведіть характеристику ефективного уроку. Охарактеризуйте шляхи вдосконалення уроку.Дайте характеристику позаурочних форм навчання.	Семінарське заняття 7. (2 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 4, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom).	Згідно до розкладу занять

	Семінарське заняття 8. (2 год)	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 3, 6, 8..	-	Згідно до розкладу занять
Розділ 1 «Загальні основи педагогіки» та розділ 2 «Дидактика – теорія освіти і навчання»	МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20	Підготуватися до виконання тесту (45 завдань). Питання й завдання модульної контрольної роботи №1 розміщено в Google Classroom 4 год	До 11 тижня навчання.
Тема 13. Виховання в цілісному освітньому процесі. <i>План:</i> 1. Процес виховання як базова категорія теорії виховання. 2. Особливості процесу виховання. 3. Етапи виховання (структура процесу виховання). Управління процесом виховання. 4. Рушійні сили процесу виховання. 5. Діагностика вихованості.	Лекція 12. (0,5 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8..	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття № 9 (завдання розміщено в Google Classroom) 2,5 год.	Згідно до розкладу занять
Тема 14. Механізми, закономірності та принципи виховання <i>План:</i> 1. Психологічні механізми виховання. 2. Закономірності виховання. 3. Принципи виховання.	Лекція 13. (0,5 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8..	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття № 10 (завдання розміщено в Google Classroom) 2,5 год.	Згідно до розкладу занять
Тема 15. Методи, прийоми, засоби, форми виховання. <i>План:</i> 1. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання. Умови оптимального вибору методів вихователем. 2. Характеристика методів виховання: 3. методи формування свідомості особистості; 4. методи формування досвіду суспільної поведінки; 5. методи стимулювання діяльності і поведінки; 6. методи самовиховання; 7. Поняття про форму виховання.	Лекція 14. (1 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8..	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття № 10 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема: Сутнісні характеристики процесу виховання. <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Теоретичні основи виховання. Спільне та відмінне в процесах навчання та виховання. Спільне та відмінне між двома видами	Семінарське заняття 9. (2 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова:	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні	Згідно до розкладу занять

педагогічної діяльності: викладанням та виховною роботою. 2. Зміст основних особливостей процесу виховання. Наведіть приклади виховних ситуацій із шкільного життя, які свідчать, що педагог не врахував при організації і здійсненні процесу виховання – його особливості. 3. Діалектика процесу виховання. Основний зміст протиріч процесу виховання як його рушійної сили. Мотиви виховання. Запропонуйте, приклади, ефективного створення педагогом умов для дії рушійних сил виховання. 4. Послідовність етапів процесу виховання, через які обов'язково має пройти процес, що спрямований на якісне розв'язання поставлених виховних завдань. 5. Діагностика рівня вихованості школяра.		1, 2, 5, 8.	ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); Проблемні питання для дискусії: Що спільного і відмінного між викладанням та виховною роботою педагога? Що, на Вашу думку, свідчить про ефективність процесу виховання?	
Тема: Принципи, методи та форми виховання. <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Принципи виховання, як вимоги до організації виховного процесу. 2. Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Умови оптимального вибору методів виховання. 3. Спілкування і діяльність як універсальні засоби виховання. 4. Особливості використання методу бесіди у вихованні. Характеристика основних етапів етичної бесіди. 5. Особливості методів дискусійного характеру. Правила дискусії. 6. Переконавання. Навіювання. Метод прикладу. 7. Методи формування досвіду суспільної поведінки. 8. Вимоги та обмеження використання методів стимулювання позитивної поведінки. 9. Поняття про форми виховання.	Семінарське заняття 10. <i>(2 год)</i>	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). Проблемні питання для дискусії: А.С.Макаренко писав „На наше глибоке переконання, широко застосовуване у нас словесне виховання, тобто безконечне розглагольствування про хороші речі без супровідної гімнастики поведінки, є найзлочинніше шкідництво. Свідомість, не побудована на досвіді, на ділі насамперед слабосила, по-друге, одинока, не здатна творити ніяку практику” <i>Чи згодні з цією оцінкою методів формування свідомості? Чому?</i>	Згідно до розкладу занять
Тема 16. Виховання особистості в колективі. <i>План:</i> 1. Поняття про дитячий колектив та його вплив на формування особистості учня. 2. Види і структура дитячого колективу. 3. Динаміка розвитку учнівського колективу. 4. Фактори розвитку дитячого колективу. 5. Формальні та неформальні групи..	Лекція 15. <i>(2 год)</i>	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарського заняття № 11 (завдання розміщено в	Згідно до розкладу занять

			Google Classroom) 2,5 год.	
Тема: Виховання особистості в колективі. <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Поняття про колектив. Види дитячого колективу: первинний і загальний, постійний і тимчасовий, однаковий і різновіковий. 2. Виховання особистості в колективі як педагогічна проблема. Умови позитивного впливу колективу на особистість. Виховні функції учнівського колективу (організаційна, виховна, стимулююча). 3. Принципи організації і розвитку колективу: паралельна дія; різноманітність колективної діяльності; дієве самоврядування; внесення елементів гри та змагання в організацію колективу; позитивний приклад педагогів; перспективних ліній; розвиток традицій і наступність поколінь у колективі. 4. Діалектика розвитку колективу (за А.С.Макаренком). Характеристика ознак учнівського колективу: актив; лідер; органи самоврядування. Зміст діяльності та завдання педагога на різних стадіях розвитку колективу. 5. Педагогічне керівництво процесом формування колективу. Система перспективних ліній розвитку колективу. Розвиток колективних традицій. 6. Умови успішності учнівського самоврядування. Презентувати власну позицію щодо структури, змісту діяльності учнівського самоврядування (на основі шкільного досвіду та аналізу структур учнівського самоврядування поданих на сайтах закладів загальної середньої освіти) 7. Особливості саморозвитку особистості в колективі.	Семінарське заняття 11. <i>(2 год)</i>	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу різних структур учнівського самоврядування. - аналізу рівня розвитку та згуртованості Вашої групи, використовуючи характеристики різних стадій розвитку колективу та розробка рекомендацій педагогам щодо подальшої роботи по згуртуванню колективу. - аналіз педагогічних ситуацій із шкільного або студентського досвіду в яких підтверджується ефективність реалізації принципів формування виховуючого колективу (паралельної дії, перспективних ліній, традицій, різноманітність діяльності, створення дієвих органів самоврядування тощо). - написання педагогічного диктанту (питання педагогічного диктанту розміщено в Google Classroom). Проблемні питання для дискусії: - Дитячий колектив сприяє всебічному розвитку особистості, чи він пригнічує особистість, стимулюючи формування конформіста? - Які умови необхідні для самореалізації і самоствердження особистості в колективі?	Згідно до розкладу занять
Теми 17-22. Змістовий компонент виховного процесу <i>План:</i> 1. Поняття про зміст виховання. 1.1. Моральне виховання учнів;	Лекція 16. <i>(2 год)</i>	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел,	Згідно до розкладу занять

1.2. Національно-патріотичне (громадянське) виховання учнів; 1.3. Правове виховання учнів; 1.4. Екологічне виховання учнів; 1.5. Статеве виховання учнів; 1.6. Розумове виховання. Формування наукового світогляду учнів; 1.7. Трудове виховання і профорієнтація учнів; 1.8. Економічне виховання учнів; 1.9. Естетичне виховання учнів; 1.10. Фізичне виховання учнів.		Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	до розкриття питань теми. -підготуватися до семінарських занять № 12-14 (завдання розміщено в Google Classroom) 12 год.	
Тема: Зміст виховання. Основні напрями виховного процесу (моральне та естетичне виховання) <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Поняття змісту виховання сучасних учнів. Цінності, які є визначальними в змісті виховання згідно Основних орієнтирів виховання учнів, концепції «Нова українська школа», Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту». 2. Сутнісні характеристики морального виховання. Мета та завдання морального виховання. Зміст морального виховання в сучасній українській школі. Критерії моральної вихованості. 3. Шляхи морального виховання учнів у освітньому середовищі закладів загальної середньої освіти. Засоби морального виховання. 4. Поняття про естетичне виховання, його основні завдання. Поняття про естетичний смак, естетичний ідеал. 5. Шляхи і засоби естетичного виховання у навчальній, позакласній і позашкільній роботі. 6. Форми і методи естетичного виховання. Естетичне виховання на народних традиціях, національному мистецтві, музиці, фольклорі.	Семінарське заняття 12. (2 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); Творче завдання: - підготувати поради педагогам щодо підвищення ефективності розв'язання завдань морального та естетичного виховання учнів основної школи.	Згідно до розкладу занять
Тема: Зміст виховання. Основні напрями виховного процесу (національно-патріотичне, правове, розумове виховання) <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Мета, завдання, зміст національно-патріотичного виховання відповідно до «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2015р.). Системна організація військово-патріотичного виховання учнівської молоді. 2. Принципи патріотичного виховання. Шляхи реалізації патріотичного виховання учнів в сучасній школі. 3. Мета, завдання і зміст правового виховання. Форми і методи правового виховання. Значення правового виховання в попередженні правопорушень серед учнівської молоді. 4. Критерії сформованості правової культури учнів. Методи, форми, засоби правового виховання. 5. Мета та завдання розумового виховання учнів в сучасній школі. 6. Формування світогляду як провідного завдання виховання базової культури особистості. Шляхи формування	Семінарське заняття 13. (2 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); Творче завдання: - підготувати поради педагогам щодо підвищення ефективності розв'язання завдань національно-патріотичного, правового та розумового виховання учнів основної школи.	Згідно до розкладу занять

світогляду школярів. 7. Критерії ефективності розумового виховання учнів. 8. Зміст та завдання трудового виховання. 9. Методи, форми, засоби трудового виховання. Вікові відмінності в трудовому вихованні школярів. 10. Зміст профорієнтації учнів. Компоненти профорієнтації учнів: профінформація, профконсультація, профвідбір, профадаптація. 11. Економічне виховання, його завдання, форми та методи здійснення. 12. Поняття фізичного розвитку і виховання учнів. 13. Оздоровчі, освітні і виховні завдання фізичного розвитку учнів. Ціннісне ставлення до власного здоров'я як провідне завдання фізичного виховання. 14. Зміст і засоби фізичного виховання. Форми і методи фізичного розвитку школярів.				
Тема: Підготовка й захист план-конспекту етичної бесіди на актуальну для учнів основної школи тему	ІНДИВІДУАЛЬНЕ ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ (8 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7	Опрацювавши теоретичний матеріал розділу «Теорія виховання» та нормативні документи, що визначають мету, завдання та зміст виховання учнівської молоді: - обрати актуальну для учнів основної школи тему етичної бесіди; - розробити конспект етичної бесіди. Методичні рекомендації по виконанню ІТЗ розміщено в Google Classroom (7 год)	До 18 тижня навчання
Теми 23. Класний керівник як організатор виховного середовища учнів <i>План:</i> 1. Завдання, функції діяльності класного керівника у системі виховання учнів. 2. Критерії готовності класного керівника до виховної роботи. 3. Напрями і форми роботи класного керівника. 4. Планування роботи класного керівника. 5. Місце класного керівника в системі виховання учнів.	Лекція 17. (1 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7, 8 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття № 15 (завдання розміщено в Google Classroom) 4 год.	Згідно до розкладу занять
Теми 24. Позакласне та позашкільне виховання і освіти <i>План:</i> 1. Позакласна виховна робота. 2. Колективні творчі справи. 3. Позашкільні заклади в системі освіти і виховання.	Лекція 18. (0,5 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7 Додаткова:	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття № 15 (завдання розміщено в Google Classroom)	Згідно до розкладу занять

		1, 2, 5, 8.	3 год.	
Теми 25. Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді. План: 1. Вплив сім'ї на розвиток дитини. 2. Форми й методи роботи з батьками учнів. 3. Участь громадськості у вихованні дітей.	Лекція 19. (0,5 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	- опрацювання лекційного матеріалу; - проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми. - підготуватися до семінарського заняття № 15 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема: Класний керівник – організатор позакласної діяльності учнів Теоретичні питання семінарського заняття: 1. Розкрийте сутність позакласної та позашкільної виховної роботи. 2. Місце класного керівника в системі виховання учнівської молоді. Суть діяльності класного керівника (завдання, функції, права, обов'язки, зміст та напрямки роботи). 3. Розмаїття масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи класного керівника по реалізації завдань процесу виховання в сучасній школі. 4. Технологія підготовки і реалізації колективних творчих справ. 5. Діяльність класного керівника по згуртуванню учнів класу. 1. Планування виховної роботи класним керівником. Вимоги до плану виховної роботи класного керівника.	Семінарське заняття 14. (2 год)	Основна: 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 19, 20 Законодавчі і нормативні документи: 1, 4, 5, 7, 8 Додаткова: 1, 2, 5, 8.	Підготуватися до: - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; - аналізу педагогічних ситуацій (педагогічні ситуації для аналізу на семінарському занятті розміщено в Google Classroom); Питання для дискусії: - Які риси мають характеризувати класного керівника нової української школи? -	Згідно до розкладу занять
Тема 26. Основи теорії управління системою освіти в Україні План: 1. Наукові основи управління. Принципи управління освітою. Поняття про педагогічний менеджмент. 2. Управління педагогічними системами як різновид соціального управління. Функції управління педагогічними системами. 3. Сутність системного підходу в управлінні системою освіти. Принципи управління. Ієрархія органів управління системою освіти. 4. Поняття про систему освіти. Соціально-економічні і педагогічні фактори, які впливають на розвиток системи освіти. Структура і принципи побудови системи освіти в Україні. 5. Характеристика законодавчих, нормативних документів, на основі яких функціонують заклади освіти в Україні. 6. Система освіти України та її структура.	Лекція 20. (1 год)		опрацювання лекційного матеріалу; проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми; проаналізувати рекомендовані законодавчі, нормативні документи, на основі яких функціонують заклади освіти в Україні; підготуватися до семінарського заняття № 16 (завдання розміщено в Google Classroom) 4,5 год.	Згідно до розкладу занять

Тема 27. Система управління закладом загальної середньої освіти План: 1. Загальна середня освіта – основна ланка всебічного розвитку особистості учня. 2. Особливості внутрі-шньошкільного контролю. 3. Повноваження та обов’язки директора школи та його заступників. 4. Сутність нової української школи (НУШ). Мета НУШ (нової української школи) та її компоненти. 5. Учитель – головна дійова особа нової реформи про освіту. Особливості підготовки сучасного вчителя для НУШ. Соціальна місія та професійні якості вчителя. 6. Структура загальної середньої освіти (початкова, базова, профільна школа). Автономія школи і якість освіти. Державні та освітні програми. Етапи запровадження реформи НУШ (2016 – 2030 рр.). 6.Інклюзивна освіта та її забезпечення у закладі освіти	Лекція 21. (1 год)		опрацювання лекційного матеріалу; проаналізувати підходи різних авторів рекомендованих джерел, до розкриття питань теми; проаналізувати рекомендовані законодавчі, нормативні документи, на основі яких функціонують заклади освіти в Україні; підготуватися до семінарського заняття № 16 (завдання розміщено в Google Classroom) 3 год.	Згідно до розкладу занять
Тема 28. Методична робота в школі. Управління методичною роботою План: 1. Поняття про методичну роботу. 2. Шляхи, засоби й методи розвитку педагогічного мислення, педагогічних умінь та педагогічних здібностей учителя. 3. Основні форми методичної роботи в школі. 4. Методи й форми організації самоосвіти та саморозвитку педагога.			<i>Питання винесенні на самостійне опрацювання</i> 1. Поняття про методичну роботу. 2. Шляхи, засоби й методи розвитку педагогічного мислення, педагогічних умінь та педагогічних здібностей учителя. 3. Основні форми методичної роботи в школі. 4. Методи й форми організації самоосвіти та саморозвитку педагога. 2,5 год	Згідно до розкладу занять
Тема 29. Підвищення кваліфікації і атестація педагогічних працівників План: 1. Сутнісні характеристики підвищення кваліфікації, вивчення, узагальнення і поширення перспективного досвіду. 2. Залучення учительських кадрів до педагогічного пошуку, дослідження актуальних проблем навчання і виховання учнівської молоді, вдосконалення навчально-виховного процесу, відродження української культури та ін. 3. Атестація педагогічних працівників. 4. Сертифікація педагогічних працівників.			<i>Питання винесенні на самостійне опрацювання</i> 1. Сутнісні характеристики підвищення кваліфікації, вивчення, узагальнення і поширення перспективного досвіду. 2. Залучення учительських кадрів до педагогічного пошуку, дослідження актуальних проблем навчання і виховання учнівської молоді, вдосконалення навчально-виховного процесу, відродження української культури та ін. 3. Атестація	Згідно до розкладу занять

			педагогічних працівників. 4. Сертифікація педагогічних працівників. 2 год	
Тема: Основи теорії управління системою освіти в Україні. Система освіти в Україні. Загальна середня освіта – основна ланка всебічного розвитку особистості учня <i>Теоретичні питання семінарського заняття:</i> 1. Сутність системного підходу в управлінні системою освіти. Принципи управління. Ієрархія органів управління системою освіти 2. Загальні положення функціонування та структура системи освіти в Україні: мета освіти, принципи освітньої діяльності, види освіти, форми здобуття освіти, складники та рівні освіти. 3. Загальна середня освіта – основна ланка всебічного розвитку особистості учня: поняття про систему загальної середньої освіти; рівні, строки та форми здобуття повної загальної середньої освіти; основні положення організації освітнього процесу в закладах середньої освіти; права й обов'язки суб'єктів освітнього процесу. 4. Характеристика закладів загальної середньої освіти України: поняття про ЗЗСО, види ЗЗСО; типи закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти; система управління закладом загальної середньої освіти. Мета і головні компоненти Концепції Нової української школи: мета нової школи, компетентнісний підхід, ключові компетентності; педагогіка партнерства; особливості організації освітнього процесу; особистісно-орієнтована модель освіти; виховання на загальнолюдських цінностях; структура освітнього процесу; якість освіти, організація освітнього середовища; педагог для нової української школи.	Семінарське заняття 15. <i>(2 год)</i>	Основна: 1, 5, 6, 11, 15, 19, 20, 23. Додаткова: 3, 5, 7, 26.	<i>Підготуватися до:</i> - обговорення теоретичних питань семінарського заняття; Практичне завдання: Підготувати в мікрогрупі презентацію по одній із тем: - Загальні положення функціонування та структура системи освіти в Україні; - Загальна середня освіта – основна ланка всебічного розвитку особистості учня. - Характеристика закладів загальної середньої освіти України. - Мета і головні компоненти Концепції Нової української школи	Згідно до розкладу занять
5. Розділ 3 «Теорія виховання» та розділ 4 «Управління педагогічними системами»	МОДУЛЬНА КONTРольНА РОБОТА №2	Основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 19, 20	Підготуватися до виконання тесту (45 завдань). Питання й завдання модульної контрольної роботи №2 розміщено в Google Classroom <i>4 год</i>	18 тиждень

7. 6. Рекомендовані джерела інформації для вивчення дисципліни

Базові джерела

Підручники та навчальні посібники.

1. Бондар В. І. Дидактика: Підручник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / В. І. Бондар. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. / Н. П. Волкова. – К.:

- Академвидав, 2007. – 616 с. (Альма-матер).
3. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. / І. В. Зайченко. – К., «Освіта України», «КНТ», 2008. – 528 с.
 4. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посіб./ С.Г. Карпенчук – 2-е вид., - К.: Вища школа, 2005. – 343 с.
 5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2004. – 445 с.
 6. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. К.: Знання 2008. 415с.
 7. Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. Настільна книга класного керівника: навч.-метод. посібник / А.І.Кузьмінський, С.В. Омеляненко. – К., 2012. – 262 с.
 8. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Лозова В.І., Троцько Г.В. – Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп. – Х.: ОВС, 2002. – 400 с.
 9. Мазоха Д. С. Педагогіка: навчальний посібник / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
 10. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник / С. П. Максимюк. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.
 11. Мельничук С. Г. Педагогіка (Теорія виховання): навчальний посібник / С. Г. Мельничук. – К.: Видавничий дім «Слово», 2012. – 288 с.
 12. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка : навчальний посібник / Н.Є. Мойсеюк. – 3-є вид., доповнене. – К., 2001. – 608 с.
 13. Нісімчук А. С. Педагогіка: Підручник. – К.: Атіка, 2007. – 344 с.
 14. Пальчевський С.С. Педагогіка: навчальний посібник. Київ : Каравела, 2008. – 496 с.
 15. Пащенко М.І. Педагогіка: навч. посібник/ М.І. Пащенко, І.В. Красноштан. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 228 с.
 16. Педагогіка у запитаннях і відповідях: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. – К., 2006. – 311 с.
 17. Педагогіка: навчальний посібник / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов – 2-е вид., вип. і доп. – Вінниця : «Книга-Вега», 2003. – 416 с.
 18. Соціально-педагогічний словник / За заг.ред.В.В. Радуга. Вид 2-е. – Харків: Мачулін, 2015. – 444 с.
 19. Фіцула М. М. Педагогіка: Навч. посб. Вид. 2-ге, випр., доп. / М. М. Фіцула. – К.: «Академвидав», 2007. – 560 с. (Альма-матер).
 20. Ягупов В. В. Педагогіка: Навчальний посібник / В. В. Ягупов. – Либідь, 2002. – 560 с.

Законодавчі і нормативні документи.

1. Закон України «Про загальну середню освіту» 13.05.1999 № 651-XIV зі змін. та доповн. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
2. Закон України «Про освіту». (2017). Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Law of Ukraine “On Education”. (2017).
3. Конституція України: [зі змін. та допов., внесеними Законом України від 21 лютого 2014 року N 742-VII]. – Харків: Фактор, 2015. – 118 с.
4. Концепція «Нова українська школа». (2016). Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>
5. Майбутнє патріотизму: Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Управління освітою. 2015. № 3. С. 13–17.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
7. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/
8. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої

освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України - 2000. - №22. - С.3-7.

9. Україна. КМУ. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. №988-р. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
10. Україна. Конституція (1996). Конституція України : офіц. текст. К. : Преса України, 1997. 80 с.
11. Україна. Президент. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : указ президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. URL: <http://www.president.gov.ua/ru/documents/15828.html>.

Додаткові джерела

1. Бех І.Д. Виховання особистості: Підручник. / І.Д. Бех – К.: Либідь, 2008. - 848 с.
2. Дем'янюк Т.Д. Організація виховного процесу в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі: науково-методичний посібник / Т.Д. Дем'янюк. – Суми: Видавництво "Антей", 2006. – 384 с.
3. Малафійк І.В. Дидактика новітньої школи / І.В. Малафійк. - К.: ВД «Слово», 2014. – 1015 с.
4. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; За ред. О. І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 192 с.
5. Трухін І.О. Основи шкільного виховання: Навч. посібн. / І. Трухін, О. Шпак. – К: вид-во навчальної літератури, 2004. – 368 с.
6. Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закладів / В. М. Чайка. – К. : Академвидав, 2011. – 240 с.
7. Шиліна Н.Є. Педагогіка: [навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей] / Шиліна Н.Є. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 188 с.
8. Щербань П. М. Прикладна педагогіка: навчально-методичний посібник для студ. пед. навч. закладів / П. М. Щербань. – Київ: Вища школа, 2002. – 215 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.info-library.com.ua>
2. <http://eduknigi.com/>
3. <http://psi-help.com/storya-pedagogki.html>
4. <http://pulib.if.ua/book/217>
5. <http://osvita.ua/school>
6. <http://osvita.ua/school/teacher/3510/>
7. http://pidruchniki.ws/17530607/pedagogika/ponyattya_istoriyi_pedagogiki
8. http://ebooktime.net/book_346.html
9. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/Djurin/index.php
10. http://jorigami.narod.ru/PPcorner/Classics/Komensky/Komensky_Yan_Amos_Velikaya_did_akt_izbr.htm
11. http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpkhnpu/ZNtNDR/2008_28/9.htm

Види контролю:

Поточний (усне опитування та тестування, самостійної роботи студентів з першоджерелами, письмовий поточний контроль).

Модульний контроль проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з розділу (модуля).

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.

12. Розподіл балів, які отримують студенти**Система накопичення балів з навчальної дисципліни «Педагогіка»**

Заліковий модуль I		Заліковий модуль II		ІТЗ	ЕКЗАМЕН	СУМА
Розділ 1 (Загальні основи педагогіки)	Розділ 2 (Дидактика)	Розділ 3 (Теорія виховання)	Розділ 4 (Управління педагогічними системами)			
Семінарські заняття №1-8 + Модульна К Р		Семінарські заняття №9-16 + Модульна К Р		10 балів	40 балів	100 балів
Максимальна кількість балів						
25 балів 20 балів за роботу на семінарських заняттях* + 5 балів за модульну контрольну роботу №1		25 балів 20 балів за роботу на семінарських заняттях* + 5 балів за модульну контрольну роботу № 2				

***Накопичення балів на семінарських заняттях:**

Рівень оволодіння студентами системою знань, умінь та навичок по темі кожного семінарського заняття оцінюється за 5-бальною системою. Кількість балів за роботу студента на семінарському занятті розраховується за формулою $(Q_n \times 0,5)$, де Q_n – оцінка за пізнавальні досягнення студента на відповідному семінарському занятті.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

Поточна оцінка на **семінарських заняттях** визначається за такими критеріями:

5 балів – студент демонструє всебічне, систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу; вміння вільно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; творчі здібності в розумінні, викладенні і використанні навчального матеріалу; уміння творчого застосування теоретичних знань на практиці, активність у роботі семінару;

4 бали – студент демонструє систематичні знання теоретичного матеріалу, уміння інтерпретувати сутність основних понять навчального курсу, наводити приклади з педагогічної практики;

3 бали – студент демонструє репродуктивне відтворення матеріалу курсу під час доповіді, або робить доповнення під час обговорення питань;

2 бали – студент робить незначні доповнення під час обговорення питань семінарського заняття;

1 бал – студент присутній на семінарському занятті, але не проявляє свої пізнавальні досягнення.

2 . Рівень оволодіння студентами системою знань, умінь та навичок з блоку

оцінюється за 5-бальною системою. На кожний заліковий модуль заплановано по 1 контрольній роботі. Відповідно кількість балів за роботу студента за контрольну роботу, по кожному заліковому модулі, розраховується за формулою $(K \times 1)$, де K_n – оцінка за пізнавальні досягнення студента на контрольній роботі

Оцінка **контрольної роботи** здійснюється за критеріями :

5 балів – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання КР, з використанням творчого підходу і умінь пов'язувати теоретичні аспекти курсу з педагогічною практикою.

4 бали – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання КР, з використанням творчого підходу і незначними неточностями у формулюваннях понять;

3 бали – репродуктивна відповідь на запитання КР з значними неточностями та помилками;

2 бали – репродуктивна відповідь на запитання КР з помилками, студент володіє лише основними категоріями навчальної дисципліни

3 Критерії та норми оцінювання виконання студентами індивідуальних творчих завдань.

Оцінювання навчальних досягнень студентів за виконання індивідуальних творчих завдань відбувається за допомогою 10-бальної шкали:

10 балів – ІТЗ виконане самостійно, в повному обсязі, у змісті відображено актуальність, мету, завдання, окреслені сучасні підходи до даної проблеми, вказана власна точка зору, виокремлені ґрунтовні висновки, оформлена робота згідно вимог.

8 балів – ІТЗ виконане самостійно, у змісті відображено актуальність, але не зовсім точно сформульовано мету, завдання, наявні різні підходи до даної проблеми, є спроба окреслення власної точки зору, показані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

6 балів – ІТЗ виконане самостійно, у змісті є спроба обґрунтування важливості теми; мета, завдання поверхово сформульовані, наявний загальний зміст роботи, вказані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

4 бали – ІТЗ виконане частково, обґрунтування вибору теми відсутнє; мета, завдання визначені не належним чином, зміст роботи не чітко розкритий, висновки носять описовий характер.

Критерії оцінювання екзамену:

40 балів – студент дає повні, ґрунтовні відповіді на усі запитання екзаменаційного білету, демонструє всебічне систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу, вміння самостійно їх використовувати у професійній діяльності;

35 балів – студент демонструє повне знання і розуміння програмного матеріалу; має труднощі з відповідями на запитання методичного або практичного блоку;

30 балів – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, демонструє епізодичні уміння й навички застосовувати здобуті знання на практиці;

25 балів – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, не може дати відповідь на одне з запитань білету;

20 балів – студент репродуктивно відтворює окремі положення та поняття курсу, не може дати відповідь на запитання білета.

Шкала загального оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

9. Політика курсу

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах обов'язково посилаються на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Відвідування занять та поточний контроль.

Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Недопустимі під час вивчення навчальної дисципліни пропуски та запізнення без поважних причин на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Підсумковий контроль. Екзамен передбачає оцінку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та набування необхідних професійних вмінь на підставі оцінок, отриманих ними на практичних заняттях, самостійної та індивідуальної роботи. Перескладання екзамену відбувається у встановлений деканатом термін. Процедура перескладання заліку включає в себе демонстрацію студентом-боржником теоретичних знань, практичних навичок і вмінь з певної теми курсу, що відображені у екзаменаційному білеті.